

پایی که جا ماند

یادداشت روزانه / سیدناصر حسینی پور از زندان‌های عراق

ناشر، سوره مهر [۶۶۴۶۰۹۹۳-۰۲۱]، چاپ نوزدهم، ۱۳۹۱، ۱۴۰۰ تومان

سیدناصر حسینی پور اهل باشت گچساران است. هنگامی که ۱۴ سال دارد به جبهه می‌رود. دو سال بعد در جزیرهٔ مجنون اسیر می‌شود و یک پایش را از دست می‌دهد. ۸۰۸ روز در اسارت می‌ماند و سرانجام در شهریور ۶۹ به میهن بازمی‌گردد و به بازسازی و بازنویسی خاطراتی که در اسارت نوشته

است می‌پردازد. حاصل آن کتابی است در ۳۶۸ صفحه با اسناد و عکس‌های بسیار. عبارت پشت جلد کتاب: امروز تسبیح‌م را با یک نصف مداد با «سلوان» عوض کردم. ارزش تسبیح‌م که با هستهٔ خرما درست شده بود، بیشتر از دینار می‌شد. ارزش یک نصف مداد کمتر از یک صد فلس بود. هر هزار فلس یک دینار عراقی است. چند روزی بود برای نوشتن خودکار و مداد نداشتم. دلم می‌خواست تسبیح‌م را نگه دارم تا روزی که آزاد شوم برای پدرم ببرم. آرزو داشتم پدرم با تسبیحی که به یاد او و با هسته‌های خرمای عراق درست کرده بودم، ذکر بگوید... هنگامی که این معرفی را می‌نویسیم کتاب به چاپ ۲۴ رسیده است!

ایران در قرن ۲۱/۱۵

دکتر رضا منصوری

انتشارات اطلاعات، چاپ اول، ۱۳۹۰،

۲۵۰۰ تومان

دکتر منصوری فیزیک‌دان و از چهره‌های علمی و دانشگاهی برجسته در ایران است و سال‌هایی را نیز در معاونت وزارت علوم و آموزش عالی خدمت کرده است. وی از طریق تألیفات و سخنرانی‌های خود در راه بسط نگرش علمی در جامعه کوشید. کتاب حاضر با همین نگاه به نگارش درآمده است

حاجی مراد

لئو تولستوی

ترجمهٔ همایون صنعتی‌زاده

ناشر: کتاب پنجره [۸۸۵۱۱۰۶۰-۰۲۱]، چاپ اول، ۱۳۹۰، ۴۸۰۰ تومان

حاجی مراد از آثار خاص تولستوی است زیرا وقایع آن در فضای روسی - مسلمانی می‌گذرد. حاجی مراد نایب شیخ شامل، رهبر دینی چچن‌های قفقاز در دهه‌های آخر قرن نوزدهم بود که سرانجام با شیخ اختلاف پیدا کرد و به روس‌ها پناه برد، اما عاقبت خوبی نیافت و در حسرت

دیدار تنها فرزند نوجوانش یوسف درگذشت. برای آشنایی با فضای مبارزات مسلمانان با روس‌ها در آن زمان خواندن این اثر مفید است. از این کتاب دو ترجمه در دست است که ترجمهٔ فوق‌الخطا به بازار آمده است.

زمین انسان‌ها

آنتوان دوست اگزوپری

ترجمهٔ سروش حبیبی

ناشر: نیلوفر [۶۶۴۶۱۱۱۷-۰۲۱]، چاپ ششم،

۱۳۸۷، ۳۳۰۰ تومان

زمین انسان‌ها اثر نویسندهٔ «شازده کوچولو» به ترجمهٔ مترجمی برجسته است. اگزوپری خلبان بود و می‌توانست انسان‌ها را فراتر از قوم و قبیله و سرزمین و زبان و رنگ و دیگر تعلقات آن‌ها از بالا مشاهده کند. او در این کتاب مشاهداتش را با آدم‌هایی که هر یک به قوم و قبیله و سرزمین و زبان و... دل بسته‌اند در میان می‌گذارد. مقدمهٔ مفصل روزه کایوا بر کتاب، از امتیازات آن است.

بحث برانگیز هستند. او بشر را نوعی ماشین می‌داند که البته امروزه کمتر کسی این را می‌پذیرد اما تو این با چنان مهارتی این موضوع را در اثر خود مطرح می‌کند که افق جو جلدی و جدیدی را روبه‌روی خواننده می‌گشاید و همین امر کتاب را خواندنی کرده است.

گنجینه‌الاسرار

اثر عمان سامانی به خط حبیب‌الله فضائلی

گنجینه‌الاسرار کتاب روز نیست، کتابی است برای همیشه و ماندگار، روایت یا توصیفی است شاعرانه، عارفانه و بسیار بدیع از واقعه کربلا، سروده عمان سامانی (متوفی ۱۳۲۲ ق/ ۱۲۸۳ ش). این کتاب بارها چاپ شده و عموماً در همه جا از جمله در کتابخانه‌های عمومی یافت می‌شود؛ گنجینه با این ابیات شروع می‌شود:

کیست این پنهان مرا در جان و تن
کز زبان من همی گوید سخن

این که گوید از لب من راز کیست
بنگرید این صاحب آواز کیست...
و در ادامه صحنه‌های گوناگون واقعه عاشورا را با بیانی جذاب و شیوا با مضمونی عمیق و عرفانی به رشته شعر می‌کشد.

کلیدهای موفقیت مادر ناتنی

فیلیپا گرین مالفور

ترجمه اکرم قیطاسی

ناشر: صابرین [۸۸۹۶۸۹۰]، چاپ اول، ۱۳۸۶،

۲۱۵۰ تومان

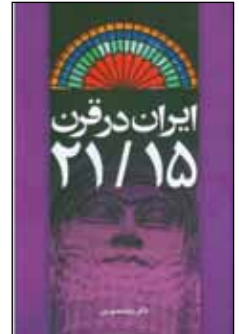
پدیده نگران‌کننده‌ای که در جامعه ما در سال‌های اخیر روزافزون شده پدیده طلاق است و به تبع آن افزایش فرزندان ناتنی، پدران ناتنی و مادران ناتنی.

با این واقعیت ناگزیر باید کنار آمد و برای مشکلات ناشی از آن راه‌های صحیح را پیدا کرد. این کتاب، اگرچه در زمینه

اجتماعی ایران تألیف نشده، اما به هر حال حاوی پاره‌ای تجربه‌ها و رهنمودهای انسانی و عاطفی برای مادرانی است که فرزندان ناتنی دارند و به اصطلاح «نامادری» به حساب می‌آیند؛ مطالعه آن می‌تواند این مادران را در حل پاره‌ای معضلات یاری کند.

و به ویژه می‌تواند برای دبیران رشته‌های علمی که به ارائه رهنمودهایی به دانش‌آموزان خلاق و تیزنگر خود علاقه‌مندند مفید باشد. ویژگی برجسته این کتاب در عین ایجاز و اختصار، نگاه تاریخی دکتر منصوری به علم در ایران و نشان دادن کژفهمی‌هایی است که، به زعم او، در این حوزه وجود دارد.

پیشگامان روان‌شناسی رشد

ویلیام، سی، کرین

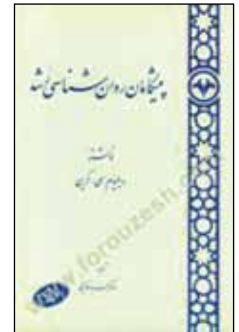
ترجمه دکتر فرید فدایی

انتشارات اطلاعات، چاپ هفدهم، ۱۳۹۰،

۲۰۶ صفحه، ۲۵۰۰

تومان [۲۹۹۹۳۲۴۲]

این کتاب بیشتر به کتابی درسی و دانشگاهی می‌ماند و البته این نقطه قوت آن است زیرا می‌تواند به عنوان کتابی مرجع، علمی، معتبر و قابل فهم همواره در کتابخانه شما بماند. نویسنده کوشیده است مباحث کتاب را دقیقاً به آنچه در حداکثر چهار قرن اخیر در این عرصه در اروپا به ظهور رسیده است بیان کند: از جان لاک (۱۷۰۴-۱۶۳۲) تا اریکسون (۱۹۹۸-۱۹۰۲).

بشر چیست؟

مارک تواین

ترجمه سعید بافندی

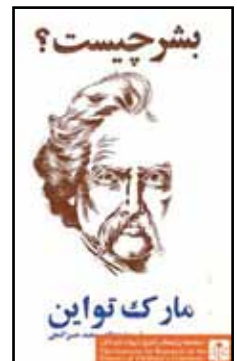
ناشر: جامی

[۶۶۴۰۰۲۲۳]

۱۳۸۹، ۳۶۰۰ تومان

کمتر کسی است که در کودکی یا نوجوانی خود مجموعه تلویزیونی «ماجرای هاکلبری فین» و یا کتاب آن،

اثر مارک تواین را ندیده یا نخوانده باشد. فراتر از این، اما، مارک تواین حرف‌های دیگری هم برای گفتن دارد که یکی از آنها همین کتاب است: بشر چیست؟ او در این کتاب نظریاتی در مورد زیربنای شخصیت و ساختار اخلاقی بشر مطرح می‌کند که بسیار

معاونت فرهنگی وزارت ارشاد اسلامی از سال ۱۳۷۶ دست به تولید و انتشار ماهانه یک مجموعه نشریه با عنوان کلی «کتاب ماه» در چند رشته زد: ادبیات فارسی، کودک و نوجوان، دین، کلیات، تاریخ و جغرافیا، علوم و فنون. در مثبت بودن این اقدام اشاره به همین نکته کافی است که این ماهنامه‌ها پس از ۱۵ سال، با وجود تغییر و تحول بسیاری که در مدیریت‌ها و مسئولیت‌های وزارت موصوف روی داده، همچنان بدون وقفه ادامه یافته است. از آنجا که «کتاب‌های ماه» به‌طور کلی نشریه‌هایی ارزشمند هستند و خوانندگان خود را با نوآوری‌ها و اخبار و اطلاعات تازه در حوزه مربوطه آشنا می‌سازند، می‌توانند برای معلمان نیز، در تمام سطوح، کارآمد باشند. از این رو، معرفی این مجموعه را در دستورکار این صفحه قرار دادیم. کتاب ماه کودک و نوجوان را به‌عنوان نخستین کار معرفی می‌کنیم و اطمینان داریم مدرسان مراکز تربیت معلم که درس ادبیات کودک را تدریس می‌کنند، آموزگاران که علاقه‌مند به شناخت بیشتر این حوزه هستند و نیز معلمان علاقه‌مند، در هر رشته، که به مطالعات ادبی در این حوزه علاقه‌مندند از این معرفی استقبال خواهند کرد.

اکنون که ما شماره ۱۷۸ (مردادماه ۹۱) کودک و نوجوان را معرفی کنیم، تا زمانی که شما آن را می‌خوانید به احتمال زیاد سه شماره بعد از آن نیز انتشار یافته است. خوانندگان عزیز خود واقف خواهند شد که این فاصله علتی جز این ندارد که مجلات رشد، به دلیل شمارگان زیاد، باید حداقل دو ماه قبل از انتشار برای چاپ آماده شوند. قبل از ورود به اصل مطلب یادآور می‌شویم که هر شماره از «کتاب‌های ماه» بدون استثنا همراه با سی دی به خوانندگان عرضه می‌شوند و این از مزیت‌های این مجلات است.

شماره مردادماه کودک و نوجوان شامل این بخش‌هاست: سرمقاله و اخبار، پژوهش بنیادین، ادبیات داستانی، شعر، تصویرگری و گزارش و خبر. ذیل این بخش‌ها مطالب زیر را می‌خوانیم: سخن سردبیر // اخبار / بنایی نو بر پایه‌هایی کهن / گشت و گذاری در دنیای جذاب بیوتکنولوژی / در جست‌وجوی نشانه‌های طبیعت / دشواری‌های بازنگاری مفاهیم قرآنی // داستان به خاطر داستان / کارکردهای اساطیری برای مخاطبان نوجوان / آشنایی‌زدایی از عناصر داستانی در ادبیات کودکان / الگوپردازی از کلیشه‌ها / داستان ترکیبی و دورگه / بررسی کتاب قصه گنبدهای رنگین // شب بو برایت حرف دارد / شعرهای وارونه / خودانضباطی در شعر شل شیلوراستاین // دنیای زیبای متن / تصویرهایی مثل بسیاری دیگر، تصویرگری برای کودکان در سنن بالاتر // از این روزهای انتظار / منتخبان کتاب فصل / غرق شدن تصویرگر در جادوی نقش‌ها و فراموشی مخاطب.

در اخبار این ماه چند خبر بیشتر جلب توجه می‌کند: مهدی میرکیایی در کارنوشتن مجموعه‌ای ۲۵ جلدی در مورد «تاریخ استعمار برای نوجوانان» است؛ از چهار دهه فیلم‌سازی ابراهیم فروزش (در حوزه سینمای کودک و نوجوان) تجلیل شد؛ فرشته مجیب، مدرس شاخص قصه‌گویی گفته است: با قصه‌گویی دوران تحصیل را برای کودکان شیرین‌تر کنید؛ تکلیف ساخت مقبره مهدی آذر یزدی هنوز روشن نیست؛ احمدرضا احمدی و فرشید مثقالی نامزدهای دریافت جایزه استرید لینگر شدند.

در بخش پژوهش‌های بنیادین چند اثر مورد نقد و بررسی قرار گرفته است: لاک‌پشت ترسو (اثر طاهره ابید) به قلم مریم صفاهانی، کتاب بیونیک (ترجمه کمال بهروزکیا) به قلم مینوبرادر، مجموعه پنج جلدی آسمان چه می‌گوید (نوشته سعید روح‌افزا) به قلم سیدعلی محمد رفیعی؛

در بخش ادبیات داستانی مطلب چشم‌گیری وجود دارد و آن معرفی چند کتاب کودک با محتوای معلولیت، در همه زمینه‌ها، است. لذا می‌تواند به‌ویژه برای آموزگاران که در کلاس خود کودکان خاص یا معلول دارند قابل استفاده باشد. این‌ها تنها اشاره‌ای به چند بخش از «کتاب ماه کودک و نوجوان» شماره ۱۷۸ بود. این نشریه در ۱۳۶ صفحه منتشر می‌شود از این رو وقت زیادی برای خواندن می‌خواهد که در این روزگار چنین وقت‌هایی برای افراد فراوان نیست. حال برای خواندنی‌تر شدن آن دو پیشنهاد می‌کنم:

- بخشی از نشریه به چاپ اصل آثاری در این حوزه اختصاص یابد؛ مثلاً داستان، حکایت، زندگی‌نامه نویسندگان و مترجمان و تصویرگران، نقد و نظر خوانندگان و...

- بعضاً مقالات طولانی و خسته‌کننده به‌نظر می‌رسند. آیا نمی‌توان مقاله‌ای ۱۳ صفحه‌ای درباره کتابی که تنها ۱۷۶ صفحه دارد (قهرمانان اسطوره‌ای، ترجمه رؤیا خوبی) را به حداکثر چهار صفحه کاست و در مقابل مطالب مفید دیگری به مجله اضافه کرد؟ از آنجا که به‌نظر نمی‌رسد کتاب‌های ماه در استان‌ها به‌خوبی توزیع شود و در دسترس خوانندگان علاقه‌مند قرار گیرد بهترین راه دریافت آن‌ها اشتراک است که اطلاعات مربوط به آن را می‌توان از تلفن ۰۲۱-۸۸۳۴۲۹۸۵ دریافت کرد. وبگاه کتاب ماه کودک و نوجوان نیز این است: mah-koodak@Ketab.org.ir

کتاب‌ماه کودک و نوجوان

